

گزارش جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خراسان رضوی

محل نشست: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی (مشهد)	ساعت خاتمه: ۱۸	ساعت شروع : ۱۵ بعدازظهر	تاریخ جلسه : ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	شماره نشست : ۱۱۱
--	----------------	-------------------------	-------------------------	------------------

عناوین دستور جلسات

عنوان پیش از دستور:

عنوان دستور جلسه:

- طرح اخبار و اطلاعات اقتصادی
- ارائه بسته پیشنهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان برگرفته از نظر خبرگان وتشکل های بخش های اقتصادی و کمیسیون های تخصصی اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی
- لزوم اصلاح مصوبه ترخیص کالا بدون کد رهگیری بانک (صدور مجوز ترخیص کالا بدون ارائه ابزار پرداخت (کد رهگیری بانکی)، و دریافت تعهد انتقال ارز از واردکننده در قبال آن برای همه گروه های کالایی و مواد اولیه)

عنوان خارج از دستور:

الف- دولت

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	یعقوبعلی نظری	استاندار (رئیس شورای استانی)	حاضر	
۲	سیدجمال الدین حسینی	رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان	غایب	
۳	امیررضا رجبی	مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان	حاضر	
۴	غلامرضا قنبری	مدیرکل اداره کل جهاد کشاورزی استان	نماینده	ایرج ناصری مقدم
۵	سید حامد حسینی	مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان	حاضر	
۶	محمد امین بابائی	مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان	حاضر	
۷	حمید صفای نیکو	دبیر کمیسیون هماهنگی بانک های استان	حاضر	

فرم صورتجلسه و مصوبات یکصد و یازدهمین نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خراسان رضوی
با حضور جناب آقای دکتر فرزین رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
(پیوست شماره ۲) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

ب- مجلس شورای اسلامی

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
	نصرالله پژمانفر	رئیس مجمع نمایندگان استان	حاضر	

ج- قوه قضائیه

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	حجت الاسلام خلیلی (سید امیر مرتضوی)	رئیس کل دادگستری استان (یا معاون)	حاضر	
۲	محمد حسین درودی (فرزاد بهشتی)	دادستان مرکز استان (یا معاون)	حاضر	

د- شهرداری و شوراها

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	قلندر شریف	شهردار مرکز استان	نماینده	مجتبی شاکری روش
۲	موسی الرضا حاجی بگلو	رئیس شورای اسلامی استان	غایب	

ه- تعاونی و خصوصی

(رؤسای اتاق ها)

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	محمد رضا توکلی زاده	رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی مرکز استان (دبیر و سخنگوی شورای استان)	حاضر	
۲	هادی ابوی	رئیس اتاق تعاون مرکز استان	حاضر	
۳	هادی مخملی	رئیس اتاق اصناف مرکز استان	حاضر	

(مدیران عامل یا رؤسای هیأت مدیره شرکت های برتر خصوصی و تعاونی یا رؤسای تشکل های اقتصادی بخش خصوصی و تعاونی)

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	محمد علی چمنیان	مدیرعامل و رئیس هیات مدیره شرکت نیان الکترونیک	غایب	

فرم صورت جلسه و مصوبات یکصد و یازدهمین نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خراسان رضوی
با حضور جناب آقای دکتر فرزین رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
(پیوست شماره ۲) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

۲	محمدحسین روشنگر	رئیس هیات مدیره اتحادیه واردکنندگان مواد اولیه و کالاهای سرمایه ای استان	حاضر
۳	فیروز ابراهیمی	رئیس هیات مدیره انجمن صنایع همگن پلاستیک (رئیس خانه صنعت معدن و تجارت استان)	حاضر
۴	غلامرضا نازپرور	رئیس خانه معدن خراسان رضوی و رئیس هیات مدیره شرکت پایا فرایند هزاره نوین	حاضر
۵	حسین مجتبوی	مدیرعامل شرکت تعاونی تهیه و توزیع لوازم تاکسی و کرایه سواری مشهد و حومه	حاضر
۶	احمد سلحشور	مدیرعامل شرکت گهردانه شرق و رئیس هیات مدیره گروه توسعه اقتصادی گهر	غایب
۷	حسن ماجدی	رئیس اتحادیه صنف درودگران و میل سازان مشهد	حاضر
۸	آذر کیانی نژاد	رئیس هیات مدیره کانون زنان بازرگان ایران شعبه خراسان رضوی و رئیس هیات مدیره شرکت کیان گستر سلامت آسیا	حاضر

توضیح: در جداول فوق (ردیف های الف تا هـ)، در صورت حضور نماینده به جای عضو اصلی شورا، موضوع تبصره ۱ ماده ۵ دستورالعمل "تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت و گوی دولت و بخش خصوصی"، در ستون "وضعیت حضور"، کلمه "نماینده" درج شده و در ستون بعدی، "نام و نام خانوادگی نماینده" معین گردد.

و- اسامی مدعوین و سایر مراجع و دستگاهها

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت
۱	دکتر فرزین	رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۲	حسین تاجیک	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۳	محمد کاظم پازندی	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۴	حسین صدقی	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۵	محمد نادعلی	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۶	ابوالفضل چمنندی	معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی
۷	هادی توانا	مدیرکل دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی
۸	رفیعی	معاون اقتصادی اداره کل اطلاعات استان خراسان رضوی
۹	محمد صادق	کمیسیون اصل ۹۰
۱۰	جواد جعفری	ناظر گمرکات استان و مدیر کل گمرک مشهد
۱۱	احمد اثنی عشری	نائب رئیس اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۱۲	رضا حمیدی	عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۱۳	حسین محمودی خراسانی	عضو هیئت نمایندگان اتاق و رئیس انجمن مدیران صنایع استان
۱۴	محمود سیادت	رئیس اتاق مشترک ایران- افغانستان
۱۵	محمد سهامیان مقدم	رئیس کمیسیون قضایی حقوقی اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۱۶	حسین محمدیان	عضو هیئت نمایندگان و رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۱۷	عبدالله یزدانبخش	عضو هیئت نمایندگان و رئیس کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۱۸	علی شریعتی مقدم	عضو هیئت نمایندگان و رئیس کمیسیون کسب و کارهای دانش بنیان اتاق
۱۹	مژگان ثابت تیموری	رئیس کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۲۰	سعید بامشکی	رئیس کمیسیون واردات اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۲۱	مالک ضرغامی	مدیر بانک ملت استان
۲۲	هادی الهیان	بانک تجارت استان
۲۳	حسین شامس	معاون بانک صادرات استان
۲۴	حسین نفتی	مدیر بانک کشاورزی استان
۲۵	غلامرضا حسن زاده	مدیر بانک صنعت معدن و تجارت استان
۲۶	محمدحسن براتی	مدیر بانک سپه استان
۲۷	حامد گرجستانی	مدیر بانک توسعه صادرات
۲۸	مهرداد کندی	مدیر پست بانک ایران- شعبه استان

فرم صورتجلسه و مصوبات یکصد و یازدهمین نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خراسان رضوی
با حضور جناب آقای دکتر فرزین رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
(پیوست شماره ۲) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

مدیر بانک توسعه تعاون استان	رئوف احمدی	۲۹
مدیر بانک مسکن استان	مصطفی تقوی	۳۰
مدیر بانک رفاه استان	علی اصغر هاشمی	۳۱
ناظر پولی بانک مرکزی	نصری	۳۲
کارشناس اعتباراتی بانک ملی خراسان رضوی	علیرضا جهانشیری	۳۳
کارشناس آمار شورای هماهنگی بانکها و بانک ملی	علی قدرتی	۳۴
مدیرعامل صندوق حمایت توسعه بخش کشاورزی	حمیدرضا رضوی خبیر	۳۵
رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران استان	غلامرضا میری	۳۶
اتحادیه صادرکنندگان زعفران استان	علی سالاری	۳۷
خامنه صمت جوانان	محمد رضا حسینی	۳۸
دفتر سرمایه گذاری استانداری خراسان رضوی	شکوه میرشاهی	۳۹
سندیکای دارویی استان	حسن انصاری	۴۰
شرکت صوس فدک	جعفر معصومی	۴۱
شرکت ستاره طاها- انجمن پلاستیک	حمیدرضا صادقی فر	۴۲
بخش خصوصی	ابراهیم هراتی	۴۳
اتاق اصناف	حسن صادقی	۴۴

مشروح مذاکرات

پیش از دستور:

دستور جلسه (۱):

"طرح اخبار و اطلاعات اقتصادی"

دستور جلسه (۲):

"ارائه بسته پیشنهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان برگرفته از نظر خبرگان و تشکل های بخش های اقتصادی و کمیسیون های تخصصی اتاق"

درخواست برای تراز شدن نسبت سپرده به تسهیلات در خراسان رضوی

- «یعقوبعلی نظری»، استاندار خراسان رضوی، تقویت منابع مالی این استان با توجه به حجم بالای گردشگران و زائران و اتباع و جبران عقب ماندگی ها در زیرساخت ها و تامین نیازهای مردم از سوی بانک مرکزی ضروری است.
- استاندار خراسان رضوی گفت: در این جلسه با اشاره به ناترازی در نسبت سپرده به تسهیلات در خراسان رضوی، گفت: در گام اول لازم است تا نسبت مذکور به ۸۵ درصد (که میانگین کشوری است)، برسانیم تا منابعی که در این استان به بانکها سپرده می شود، صرف تسهیلات دهی به بخش های مولد و اقتصادی همین خطه شود. از طرف دیگر شاهدیم که اگرچه بعضی شرکت های بزرگ اقتصادی در این استان فعال هستند اما حساب های بانکی و سپرده های آن ها در بانک های پایتخت متمرکز می باشد و لازم است موضوع انتقال این حساب ها نیز دنبال شود.
- وی در بخش دیگری از سخنان خود بر لزوم تفویض اختیارات بانکها به مدیران استانی خود تأکید کرد و متذکر شد: این اقدام سرعت تصمیم سازی و اقدام بانک های استان را موجب می شود و از خروج سپرده ها از استانمان نیز جلوگیری می کند. به گفته نظری اگرچه خراسان رضوی تاکنون در جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی موفق عمل کرده اما به نظر می رسد که به علت بعضی مشکلات و موانع موجود، بسیاری از این سرمایه گذاری ها به صورت غیررسمی انجام می شوند.
- وی خاطر نشان کرد: خراسان رضوی با وجود مساحت بالا و ظرفیت های فراوان خود در بسیاری از شاخص ها همچنان با کمبودهای متعدد مواجه است و نباید این چنین تلقی شود که بهره مندی از بعضی پتانسیل ها در معنای برخورداری کامل این استان است و می توان به همین بهانه منابع بانکی آن را صرف دیگر استان ها نمود.
- نظری، کمبود ۳۰۰۰ تخت بیمارستانی در مشهد، نیاز به ساخت ۵۰۰۰ کلاس درس برای ارتقای سرانه های آموزشی استان خراسان رضوی، سرانه ورزشی دانش آموزی پایین تر از میانگین کشوری و... را مصادیقی از نیازهای جدی این استان در بعضی شاخص ها عنوان کرد و خواستار ماندگاری منابع بانکی استان و صرف نمودن آن ها برای تامین نیازهای این خطه شد.
- نظری اظهار کرد: مشکل اصلی در بحث پرداخت تسهیلات ازدواج در خراسان رضوی، وجود صف های انتظار مردم در مقابل بانکهاست، تاکنون ۲۲ هزار نفر برای دریافت این تسهیلات در بانکها ثبت نام کردند اما جمعیت واقعی متقاضیان در این بخش ۳۲ هزار نفر است که باید پرداخت تسهیلات به آنان سرعت گیرد، نیاز است ۵۰ هزار میلیارد ریال منابع مالی برای پرداخت تسهیلات ازدواج به استان اختصاص یابد.

وی با اشاره به رشد سرمایه گذاری خارجی در خراسان رضوی گفت: هدفگذاری استان در این بخش از ۸۰ میلیون دلار در سال ۱۴۰۰ به یک میلیارد دلار در سال جاری افزایش یافته و از این میزان تا امروز ۸۰۰ میلیون دلار طرح سرمایه گذاری خارجی در استان مصوب شده است. نرخ رشد اقتصادی استان در سال گذشته به چهار و چهار دهم درصد رسید، با اینکه خراسان رضوی، استانی بدون نفت است اما سرمایه گذاری داخلی و خارجی در آن رشد داشته است.

سیاست‌های دولت و بانک مرکزی در بحث پیمان‌سپاری ارزی اصلاح شود

«محمد رضا توکلی زاده»، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، در ابتدای این نشست، از موضوع پیمان‌سپاری ارزی به عنوان یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی یاد کرد که فعالان اقتصادی در سال‌های اخیر و حتی ادوار گذشته با آن دست به گریبان بوده‌اند و عنوان کرد: سیاست فعلی دولت در چهارچوب الزام بازگشت ارز حاصل از صادرات، نظر به محدودیت‌هایی که بخش خصوصی در موضوع انتقال و ورود ارز به کشور با آن مواجه است، کارآمدی لازم را ندارد و عملاً بسیاری از تجار و صنعتگران ما را به رغم سوابق طولانی در بازارهای هدف خود، از این حیث به مشکلات فراوان دچار شده اند.

وی ادامه داد: برداشته شدن فشارها و تسهیل در روند ایفای تعهدات صادرکنندگان و رفع مشکلات موجود برای مانده تعهدات ایفا نشده، قطعاً بازگشت ارز را به کشور افزایش می دهد چون صادرات ما رو به رشد خواهد گذاشت و این امر در نگاه کلان به نفع اقتصاد کشور است.

توکلی زاده یادآور شد: در حال حاضر فعال اقتصادی، تولیدکننده و صادرکننده ما برای تداوم فعالیت خود نیازمند تامین مالی بوده و منهای فشارهای قانونی و اختطاری دستگاه های متولی خود اقدام به بازگشت ارز خواهد کرد اما اقتضات در هر بخش باید مدنظر باشد و سیاست ها در موضوع پیمان سپاری ارزی باید با نگاهی به همین الزامات تعریف شود.

وی در تشریح تبعات این بحث، به سوابق اثرات منفی آن بر صنعت فرش دستباف کشور پرداخت و توضیح داد: فرش در گذشته یکی از کالاهای استراتژیک صادراتی ایران بوده، اما طی دهه‌های اخیر این مزیت از کشورمان سلب شده است. صادرکنندگان فرش می گویند که بحث رفع تعهد ارزی یکی از آسیب‌های جدی را به این صنعت وارد آورده است.

رئیس اتاق مشهد توضیح داد: بعد از اینکه بانک مرکزی، صادرکنندگان فرش دستباف را ملزم به رفع تعهد ارزی کرد، صادرات این کالا زمین خورد، چراکه فرش برخلاف سایر محصولات با سرعت فروش نمی‌رود و به همین جهت نیز ارز صادراتی این محصول با سرعت مدنظر دولت نمی‌تواند به کشور بازگردد. وضعیت بحرانی صادرات فرش دستباف، آن جایگاه جهانی را کشور ایران سلب نمود و رقبا را جایگزین ما در بازارهای هدف نمود. توجه داشته باشیم که تبعات این جنس سیاست‌ها بیش از هر چیزی متوجه بخش‌های خرد اقتصاد ما است.

اختصاص وثایق سنگین برای تسهیلات خرد

«نصرالله پژمانفر»، رییس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی نیز در این نشست گفت: با توجه به شعار دولت سیزدهم مبنی بر برقراری عدالت در بخش‌های مختلف، عدالت اقتضا می‌کند که نسبت مصارف به منابع بانکی در این استان عادلانه باشد، آمار تسهیلات دهی ۹ بانک استان به شورای هماهنگی بانک‌های خراسان رضوی اعلام نمی‌شود در حالیکه ۹,۱ درصد از سپرده های استان به این بانکها تعلق دارد و به ازای این میزان سهمشان از کل تسهیلات پرداختی در استان ۶ صدم درصد است.

- حجت الاسلام نصرالله پژمانفر اظهار کرد: بهتر است بانک مرکزی ورودی نسبت به عملکرد بانکها در خراسان رضوی داشته باشد و به نسبت مصارف به منابع آن ورود کند، در صورتی که میزان این نسبت در استان افزایش یابد گره بسیاری از مسایل تولید باز خواهد شد.
- وی همچنین اختصاص وثایق سنگین در برابر تسهیلات خرد به اقشار ضعیف جامعه از سوی برخی بانکها را محل اشکال دانست و گفت: بهتر است بانک مرکزی با این مساله برخورد کند و حتی برخی از متولیان بانکها که چنین وثایقی را برای پرداخت تسهیلات خرد تعیین می کنند تا مرز انفصال از خدمت پیش روند.

تبادلات تجاری ایران و روسیه تسهیل می شود

- «فرزین؛ رئیس کل بانک مرکزی»، که سه شنبه و چهارشنبه هفته جاری در سفری به روسیه با مقامات عالی نظام پولی و بانکی این کشور دیدار کرده بود، نتایج سفر خود را چنین تشریح کرد: برای نخستین بار پس از خروج امریکا از برجام و اعمال دوباره تحریمهای پولی و بانکی علیه کشورمان، توانستیم زمینه گشایش نخستین ال سی شبکه بانکی ایران در خارج از کشور را در یکی از بزرگترین بانکهای روسیه توسط بانک سپه فراهم نماییم.
- وی با ذکر این توضیح که اقدام مذکور تبادلات تجاری شرکت های ایرانی را با روسیه تسهیل خواهد کرد، متذکر شد: ارزش این ال سی برای شروع مبلغ ۱۷ میلیون یورو بوده و با شرط پرداخت مدت دار جهت واردات مورد استفاده قرار می گیرد.
- این مقام عالی بانکی بیان کرد: همچنین در این سفر توافق شد تا در ماههای آغازین سال آینده میلادی، پیمان پولی دوجانبه ایران و روسیه به مرحله اجرا درآید. به اتکای پیمان مذکور، ایرانی ها و روس ها می توانند به وسیله روبل و ریال با یکدیگر معامله نمایند؛ علاوه بر این، با اتصال شبکه بانکی شتاب ایران و میر روسیه در آینده نزدیک، مبادلات بانکی دو کشور تسهیل و تسریع می شود.
- وی با اشاره به ناترازی تراز تجاری ایران و روسیه و لزوم اصلاح آن، عنوان کرد: در حال حاضر شاهد روند رشد صادرات ایران به روسیه هستیم و با فراهم شدن زیرساخت های مبادله پولی و بانکی، این موضوع سرعت بیشتری می گیرد.
- رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به عضویت ایران در اتحادیه تجارت آزاد اوراسیا خاطر نشان کرد: با امضای سند همکاری مذکور تعرفه بیش از ۸۵ درصد کالاهای وارداتی بین کشورهای این اتحادیه صفر می شود. این مسئله به مراودات اقتصادی ما با کشورهای منطقه اوراسیا کمک شایانی می کند.

اعمال سیاست های تثبیتی بانک مرکزی، با هدف پیشگیری از تحریک تورم انتظاری

- رئیس کل بانک مرکزی در ادامه سخنان خود به تلاش بانک مرکزی برای خروج از چرخه معیوب افزایش نرخ ارز و از پی آن رشد تورم اشاره کرد و گفت: این میزان تورم در کشور هیچ مبنا و توجیه اقتصادی به جز عوامل روانی (یا همان تحریک تورم انتظاری) ندارد و دامن زدن به ابهامات در سطح جامعه و ایجاد هراس از آینده اقتصاد کشور، موجبات این امر را فراهم می کند.
- وی ادامه داد: بر این اساس از ابتدای امسال تاکنون ما در بانک مرکزی، بحث تثبیت بازار را دنبال کرده ایم تا به موازات آن نیز رشد تورم نیز مهار شود. بی توجهی و انفعال در قبال چرخه معیوبی که به نگرانی ها در سطح جامعه دامن می زند و از پی آن رشد بهای ارز و در نهایت افزایش تورم را موجب می شود، به فروپاشی اقتصاد ایران منتج خواهد شد و تلاش جدی ما مقابله با این مسئله است

راه اندازی سامانه «ناخدا» برای تامین ارز

- فرزین با اشاره به راه اندازی سامانه «ناخدا» گفت: مسافران و دانشجویان خارج از کشور و فعالان حوزه هواپیمایی می توانند از طریق این سامانه ارز خود را تامین کنند.

- وی ادامه داد: تلاش کردیم دائماً بازار غیررسمی را کوچک و بازار رسمی را بزرگ کنیم، لذا اکنون بخش عمده از ارزی که تامین می شود از طریق بازار رسمی انجام می‌گیرد، نرخ ارز در بازار آزاد، نرخی است که هم میزان ارز آن کم است و هم بخشی از آن یا ارزهای قاچاق یا ارزهای پولشویی است.
- ایران سالی ۱۴ تا ۱۵ میلیارد دلار کالای قاچاق دارد، سالی پنج میلیارد دلار سوخت از کشور قاچاق می‌شود، این اعداد در بازار خارج از کشور مبادله می‌شود و نرخ‌های ارز غیررسمی را در این سامانه‌ها تشکیل می‌دهد، نمی‌توانیم اقتصاد خود را با آن نرخ‌ها گره بزنیم در این صورت اختیار اقتصاد از دستمان بیرون می‌رود لذا باید بازاری مبتنی بر مقررات خود ایجاد کنیم که این مهم ایجاد شده و نرخ ارز به ثباتی رسیده است.
- رییس کل بانک مرکزی گفت: میزان صادرات کالا در ایران از نظر حجم فیزیکی ۲۳ درصد افزایش یافته اما یکی از دلایل کاهش ارزش صادرات کالا از ایران، کاهش نرخ جهانی کالاها در بازار جهانی است، چرا که نرخ نزدیک به ۲۰ تا ۲۵ درصد از کالاهای صادراتی کشورمان در بازار جهانی کاهش یافته و به همین دلیل ارزش آن هم کاهش یافته است.
- فرزین اظهار کرد: در خصوص تجارت خارجی به یک ثباتی دست یافته‌ایم و منابع ارزی مطمئن در اختیار داریم، بخشی از منابع ارزی بلوکه شده ایران آزاد شده و میزان آن رو به افزایش است، این سیاست در سال آینده نیز دنبال می‌شود.

**** موارد اولویت دار مطرح شده در جلسه از بسته پیشنهادی موانع و چالش های بانکی استان (۵ مورد) ****

۱- نسبت مصارف به منابع بانکی در خراسان رضوی؛

نسبت مصارف به منابع بانکی استان ۱۷درصد کمتر از میانگین کشوری

- «علی اکبر لبافی»، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان در این جمع اظهار داشت: بسته پیشنهادی اصلاح مسائل بانکی پس از اخذ نظرات و دیدگاه‌های تشکل‌های بخش خصوصی، خبرنگاران و فعالان اقتصادی و دستگاه‌های اجرایی و شبکه بانکی جمع‌بندی شده است.
- وی ادامه داد: در این بسته، از مجموع ۷۰ مطالبه‌ای که بخش خصوصی مطرح کرده بود، تعداد ۳۴ مورد به عنوان مشکل شاخص و همچنین راهکار پیشنهادی بخش خصوصی استخراج و در نهایت مقرر شد که در اختیار مدیران محترم بانک مرکزی قرار می‌گیرد.
- یکی از این مسائل را به عنوان دستورکار نخست این نشست، موضوع نسبت مصارف به منابع بانکی در استان خراسان رضوی است: نسبت مصارف به منابع در خراسان رضوی در حال حاضر ۶۸درصد است که حدود ۱۷درصد کمتر از میانگین کشوری برآورد می‌شود.
- «یعقوبعلی نظری»، استاندار خراسان رضوی، با اشاره به ناترازی در نسبت سپرده به تسهیلات در خراسان رضوی، گفت: در گام اول لازم است تا نسبت مذکور به ۸۵ درصد (که میانگین کشوری است)، برسانیم تا منابعی که در این استان به بانک‌ها سپرده می‌شود، صرف تسهیلات‌دهی به بخش‌های مولد و اقتصادی همین خطه شود. از طرف دیگر شاهدیم که اگرچه بعضی شرکت‌های بزرگ اقتصادی در این استان فعال هستند اما حساب‌های بانکی و سپرده‌های آن‌ها در بانک‌های پایتخت متمرکز می‌باشد و لازم است موضوع انتقال این حساب‌ها نیز دنبال شود.
- استاندار خراسان رضوی گفت: واقعیت این استان آن است که در برخی شاخص‌ها در زمره مناطق برخوردار به شمار نمی‌رود لذا باید با تقویت منابع مالی خراسان رضوی نسبت مصارف به منابع بانکی در آن به ۸۵ درصد برسد.

انتقاد از عملکرد بانک‌هایی که اطلاعات و آمارهای خود را اعلام نمی‌کنند

- «نصرالله پژمانفر»، رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی نیز در این زمینه اظهار داشت: بررسی‌های ما نشان می‌دهد که در حال حاضر ۹ بانک در خراسان رضوی از ارائه اطلاعات پیرامون منابع خود به شورای هماهنگی بانک‌های استان، اجتناب می‌کنند. این بانک‌ها حدود ۹ درصد سپرده‌های استان را در اختیار دارند؛ با این وجود تنها شش صدم درصد تسهیلات را در استان پرداخت می‌کنند که نسبت به این ضعف عملکرد، انتقاد جدی وجود دارد.

- سهم تسهیلات ارائه شده توسط بانک‌ها در استان به نسبت سپرده‌ها حدود ۶۸ درصد اعلام شده؛ در حالی که بر اساس قانون، امکان ارائه تسهیلات تا سقف ۸۵ درصد نیز وجود دارد ولی این موضوع با بهانه‌هایی که قابل پذیرش نیست، توجیه می‌شود. رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی خاطر نشان کرد: از بانک مرکزی درخواست می‌کنیم که به همه بانک‌های فعال در استان این تذکر جدی را بدهد که باید اطلاعات خود را به شورای هماهنگی بانک‌های خراسان رضوی ارائه نمایند و در این رابطه شفاف عمل کنند

رشد ۱۳,۹ درصدی میزان سپرده‌های بانکی استان

- «حمید صفای نیکو»، دبیر شورای هماهنگی بانک‌های خراسان رضوی درباره وضعیت مصارف به منابع استان اظهار داشت: میزان سپرده موثر در استان در سال گذشته حدود ۲۷۷ همت بوده که این رقم در ۸ ماهه امسال به بیش از ۳۱۶ همت رسیده و ۱۳,۹ درصد نیز رشد در این رابطه داشته‌ایم.

- وی افزود: این آمارها از داده‌هایی استخراج شده که در اختیار کمیسیون هماهنگی بانک‌های استان است و تنها مربوط به ۲۲ بانک مستقر در این خطه می‌شود؛ این در حالی است که ما اطلاعات مرتبط با منابع و تسهیلات ۹ بانک دیگر استان را در اختیار نداریم، که عمدتاً هم مربوط به بخش خصوصی هستند. برای دریافت این آمار پیش‌تر مکاتباتی با بانک مرکزی انجام گرفته؛ اما نتیجه‌ای حاصل نشده است. در مجموع با تحلیل آمارهای بانک مرکزی، برآورد می‌شود که مجموع سپرده در این ۹ بانک، ۳۲ همت باشد و این بدان معناست که آن‌ها حدود ۹ درصد منابع بانکی استان را در اختیار دارند.

- دبیر شورای هماهنگی بانک‌های خراسان رضوی در خصوص میزان تسهیلات پرداختی در این استان نیز بیان کرد: تا پایان آبان ماه، در استان ما حدود ۲۱۴ همت تسهیلات پرداخت شده است که در این زمینه نسبت به سال گذشته، ۸,۹ درصد رشد را شاهد هستیم. هم‌اکنون سهم استان تهران از کل منابع بانکی کشور حدود ۵۵,۳ درصد و سهم ۳۰ استان دیگر جمعاً ۴۴,۷ درصد ارزیابی می‌شود. در این میان، سهم خراسان رضوی از منابع مذکور ۴,۱ درصد می‌باشد

- وی خاطر نشان کرد: در حوزه مصارف و پرداخت تسهیلات بانکی نیز، سهم استان تهران ۵۹,۳ درصد بوده و سهم ۳۰ استان دیگر در مجموع ۴۰,۷ درصد برآورد می‌شود. از این میان، خراسان رضوی در بخش مصارف بانکی کشور سهمی ۳,۳ درصدی از کل منابع کشور دارد؛ این بدان معناست که منابع بیش از حد معمول در تهران متمرکز شده است و سهم عمده تسهیلات‌دهی و مصارف بانکی نیز به پایتخت تعلق دارد.

پیگیری بانک مرکزی برای افزایش نسبت مصارف به منابع بانکی در خراسان رضوی

- «فرزین»، رئیس کل بانک مرکزی ایران، پس از استماع اظهارات فعالان اقتصادی استان در خصوص نسبت مصارف به منابع بانکی خراسان رضوی که از میانگین کشوری پایین‌تر بوده و در معنای خروج منابع این بخش از استان تلقی می‌شود، عنوان کرد: خراسان رضوی استانی توسعه یافته و دارای ظرفیت‌های فراوان است و از حیث حجم سپرده‌های بانکی در میان استان‌ها (بدون احتساب استان تهران)، پس از اصفهان در جایگاه دوم قرار می‌گیرد.

- وی ادامه داد: به منظور ایجاد توازن در امر تخصیص دهی منابع، بانک مرکزی باید بخشی از منابع استان‌های با توسعه بیشتر را به استان‌های کمتر توسعه یافته تخصیص دهد. با این حال، در پاسخ به درخواست فعالان اقتصادی خراسان رضوی، تلاش خواهیم کرد تا موضوع ارتقای نسبت مصارف به منابع بانکی خراسان رضوی از حدود ۶۸ درصد کنونی به ۸۵ درصد (که میانگین کشوری است) را پیگیری و محقق نماییم.
- وی در واکنش به انتقاداتی که پیرامون تمرکز بخش عمده منابع بانکی در پایتخت مطرح می‌شود، توضیح داد: بزرگی حجم منابع بانکی متمرکز در تهران به واسطه تسهیلات تکلیفی دولت است که در مرکز تعریف شده و تخصیص می‌یابد در زمره این منابع و مصارف، محاسبه می‌شود. برای نمونه، در سال جاری ۳۵ همت تسهیلات جهت خرید تضمینی گندم به دولت پرداخت شده که در بحث منابع و مصارف استان تهران گنجانده شده است.
- فرزین همچنین بر پیگیری برای الزام تمامی بانک‌های دولتی و بخش خصوصی مستقر در خراسان رضوی جهت ارائه اطلاعات خود به شورای هماهنگی بانک‌های این استان تاکید کرد و نسبت به افزایش اختیارات شعب استانی بانک‌ها اعلام آمادگی نمود.

۲- صادرات به کشور افغانستان و ایفای تعهد ارزی و برگشت ارز به سامانه نیما

- دومین موضوعی که به عنوان دستور کار در این جلسه طرح گردید، مربوط به صادرات به کشور افغانستان و ایفای تعهد ارزی و برگشت ارز به سامانه نیما بود. که پس از توضیحات رییس دبیرخانه شورا در خصوص دلایل طرح درخواست و ادله آن بدین شرح ادامه پیدا کرد.
- «حسین محمدیان»، رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی خراسان رضوی با بیان اینکه حدود نیمی از تجارت کشور با افغانستان از طریق خراسان رضوی انجام می‌شود، گفت: بر اساس آخرین برآوردها، حدود ۸ میلیون مهاجر افغانستانی در ایران ساکن هستند. از طرفی، تعداد زیادی از تجار افغانستانی در مشهد دارای کارت بانکی هستند و صادرکنندگان استان ما با عنایت به این ظرفیت، نسبت به صادرات ریالی اقدام می‌کنند؛ امری که از خروج ارز از کشور نیز جلوگیری می‌کند. با این حال، بخش عمده صادرکنندگان خراسان رضوی در سه سال اخیر گرفتار چالش‌های مربوط به رفع تعهد ارزی برای صادرات ریالی خود به افغانستان شده‌اند؛ امری که کاهش صادرات به این کشور، از ۳ میلیارد دلار به یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار را موجب گردیده است؛ لذا لازم است پیش از اینکه فرصت تجارت با افغانستان از بین برود، تدبیری برای این موضوع اندیشیده شود. در صورت پذیرش موضوع صادرات ریالی به کشور افغانستان از سوی بانک مرکزی، رشد قابل توجه میزان صادرات به این کشور را شاهد خواهیم بود.
- محمدیان در بخش دیگری از سخنان خود، تفاوت قیمت ارز دولتی و بازار آزاد را عامل مشکلات صادرکنندگان در مسئله رفع تعهد ارزی برشمرد و گفت در صورتی که بانک مرکزی ۱۵ درصد بر نرخ خرید ارز از صادرکننده در ETS بیفزاید، بخش عمده‌ای از مشکلات این حوزه برطرف می‌گردد.
- «محمد رضا فرزین» رئیس کل بانک مرکزی ایران عنوان کرد: چالش رفع تعهد ارزی برای صادرات ریالی به بعضی کشورهای همسایه در شمار دغدغه‌های فعالان اقتصادی است. با هدف رفع این مشکل، ریال آفشور یا همان ریال برون مرزی را طراحی و تعریف کردیم.
- وی اضافه کرد: این ساز و کار برای تسویه کالا و خدمات صادراتی و وارداتی طراحی شده و با استفاده از آن، چالش صادرات ریالی و رفع تعهد ارزی در تجارت با کشورهایی همچون افغانستان و عراق، مرتفع خواهد شد.

- فرزین طرح مذکور را برگرفته از تجربه آزموده دیگر کشورها دانست و بیان کرد: ارزشهای آفشور در زمره ابزارهایی هستند که بعضی کشورها با هدف توسعه استفاده از ارز ملی خود در تجارت و همچنین مدیریت مصارف ارزی خود به کار می‌گیرند.
- وی در پاسخ به درخواست فعالان اقتصادی خراسان رضوی در خصوص امکان تجارت ریالی با کشور افغانستان، اظهار کرد: ارائه مجوز تجارت ریالی با افغانستان برای فعالان اقتصادی خراسان رضوی موضوعی موقتی و خارج از چهارچوب خواهد بود که موجب ایجاد بی نظمی در نظام ارزی کشور می‌شود؛ لذا بانک مرکزی به دنبال اجرای ساز و کاری جهت تحقق تجارت ریالی بلند مدت است که البته در چهارچوب ضوابط و نظارت‌ها باشد و این مهم از طریق اجرای طرح ریال آفشور محقق خواهد شد.

۳- رفع تعهد ارزی با بازگشت ۹۰ درصد ارز حاصل از صادرات- تسهیل ایفای تعهدات صادرکنندگان و رفع مشکل مانده تعهدات ایفاننده

مشکل اصلی صادرکنندگان در رفع تعهد ارزی، تفاوت نرخ ارز نیمایی و بازار آزاد است

- «محمد حسین روشنگر»، عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی خراسان رضوی در این خصوص اظهار کرد: امروز مشکل اصلی صادرکنندگان موضوع تعهد ارزی نیست؛ بلکه مسئله اصلی، تفاوت نرخ ارز است. سوال این است که چرا بانک مرکزی باید ارز ۴۰ هزار تومانی را به عنوان ارز مسافرتی به متقاضیان بدهد؛ اما صادرکننده برای رفع تعهد ارزی خود در رنج باشد؟
- وی با بیان اینکه خراسان رضوی استانی برخوردار نیست، تصریح کرد: در کشور ۲۰ هزار کیلومتر بزرگراه وجود دارد؛ اما سه استان خراسان در مجموع، دارای ۳۵ کیلومتر بزرگراه هستند. ۳۵ سال است که وعده ایجاد راه آهن برقی مشهد- تهران داده می‌شود اما هنوز عملی نشده است و در مقابل، به زودی شاهد بهره برداری از قطار سریع‌السیر اصفهان _ تهران خواهیم بود.
- «حسین محمودی خراسانی»، عضو هیات نمایندگان اتاق خراسان رضوی نیز اظهار کرد: بر اساس تصویب شورای عالی بانکها زمان رفع تعهد ارزی ۱۲۵ روز است که این زمان برای صادرکنندگان ناکافی است؛ لذا بایستی مدت زمان بیشتری برای این مسئله به صادرکنندگان به ویژه تولیدکنندگان اختصاص داده شود؛ زیرا پروسه وارد کردن مواد اولیه و تولید کالا خود تا حد زیادی زمانبر است.
- «فیروز ابراهیمی»، رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی نیز با انتقاد از تعلیق کارت بازرگانی بسیاری از صادرکنندگان به دلیل عدم ایفای تعهدات ارزی گفت: شرایط بایستی برای تولیدات صادرات محور استان ما تسهیل شود؛ زیرا ۹۵ درصد صادرات خراسان رضوی به صورت ریالی است. تقاضای ما این است که در یک بازه ۵ الی ۶ ماهه کارتهای بازرگانی تعلیق شده، رفع تعلیق گردد تا صادرکننده بتواند نسبت به ایفای تعهد ارزی اقدام نماید.
- «حسین تاجیک»، مدیر اداره تخصیص ارز بانک مرکزی در این باره اظهار کرد: ۴ روش برای رفع تعهد ارزی در کشور از جمله رفع تعهد ارزی از طریق ارز نیمایی، از طریق آوردن اسکناس، واردات خود صادرکننده و یا واگذاری ارز به واردکنندگان دیگر وجود دارد. به غیر از بخش فولاد و پتروشیمی که با ارز نیمایی باید رفع تعهد ارزی انجام دهند، بقیه صادرکنندگان می‌توانند تعهد ارزی خود را به هر یک از این چهار مدل ایفا نمایند.

و درخواست از بانک مرکزی در زمینه رفع تعهد ارزی

- «امیررضا رجبی»، مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: بر اساس تصمیم گیری‌های صورت گرفته، کارت بازرگانی صادرکنندگانی که از سال ۹۷ رفع تعهد ارزی انجام نداده‌اند، تعلیق شد. حتی برای واردات طلا که مجوز آن از سوی بانک مرکزی صادر شده بود نیز، این اتفاق صورت گرفت. حل این موضوع از طریق سازمان توسعه تجارت پیگیری شد؛ ولی به نتیجه نرسید.

- رجعی افزود: یکی از درخواست‌های ما از بانک مرکزی تمديد موضوع رفع تعهد ارزی با واردات طلاست. درخواست دوم نیز درخصوص صادرکنندگانی است که کارت بازرگانی‌شان تعلیق گردیده، در این زمینه درخواست می‌شود بانک مرکزی اجازه دهد به مدت ۶ ماه کارت بازرگانی صادرکنندگان رفع تعلیق گردد تا از طریق واردات دیگران یا از طریق واردات طلا، رفع تعهد را انجام دهند.
  - «احسان شجاعی»، نایب رئیس کمیسیون سرمایه‌گذاری و تامین مالی اتاق بازرگانی مشهد نیز در این بخش از نشست اظهار کرد: در مهر ماه ۱۴۰۱ و در راستای تسهیل ایفای تعهدات صادرکنندگان و رفع مشکل مانده تعهدات ایفا نشده، پیشنهاد رفع مشکل ارزی چند سال معطل صادرکنندگان فاقد ارز سال ۱۳۹۷ در قالب مصالحه ریالی از سوی کمیته اقدام ارزی ارائه و توسط کمیته موضوع ماده (۲) شورای عالی هماهنگی اقتصادی به تصویب رسید. بر اساس این مصوبه، صادرکنندگان واحدهای غیرتولیدی بایستی به ازای هر یورو مبلغ ۷۵۰۰ ریال و صادرکنندگان واحدهای تولیدی به ازای هر دلار ۵۵۰۰ ریال جهت ایفای تعهدات سال ۱۳۹۷ به حساب معرفی شده ویژه این مصوبه در خزانه دولت واریز کنند؛ اما ۱۶ ماه است که بانک مرکزی شماره حساب مربوط به این موضوع را اعلام نکرده و کارت‌های بازرگانی صادرکنندگان تعلیق است. درخواست ما این است که شماره حساب مزبور به صادرکنندگان اعلام شود.
  - وی با بیان اینکه به دلیل وجود بارگاه امام رضا (ع) باید نگاه به مشهد توامان با نگرشی ملی باشد، اظهار کرد: بیش از ۹۰ درصد از ۶۰۰۰ واحد صنعتی استان را صنایع کوچک و متوسط تشکیل می‌دهند که ۶۷ درصد اشتغال و ۴۵ درصد سرمایه‌گذاری استان را شامل می‌شود. با وجود اینکه خراسان رضوی در منابع بانکی در جایگاه سوم کشور قرار دارد؛ اما در بحث تسهیلات دهی فاقد رتبه‌ای در خور ظرفیت‌هایش است. یکی از بزرگترین مشکلات استان، پایین بودن درصد مصارف و منابع بانکی است و درخواست داریم حداقل به مدت ۵ سال، این درصد به عدد ۱۰۰ برسد.
  - «علی شریعتی‌مقدم»، رئیس کمیسیون کسب و کارهای دانش‌بنیان و اقتصاد دیجیتال اتاق بازرگانی مشهد نیز گفت: امروز مشکل رفع تعهد ارزی یک مساله مخرب اقتصادی است. تعداد زیادی از صادرکنندگان از جمله صادرکنندگان زعفران از گردونه صادرات خارج شده‌اند؛ زیرا از سال ۹۷ و اجرای رفع تعهد ارزی، روش محاسبه قیمت کالای صادراتی به صورت تقسیم قیمت عمده فروشی بر قیمت گمرکی بوده است. اگر بخواهیم در جهت توسعه صادرات گام برداریم، باید به فکر حل مشکلات صادرکنندگان باشیم.
- *پاسخ «فرزین» به درخواست برای اصلاح مهلت رفع تعهدات ارزی***
- «رئیس کل بانک مرکزی»، دغدغه دیگر فعالان اقتصادی در خصوص سیاست‌های سختگیرانه در موضوع رفع تعهد ارزی و به دنبال آن تعلیق کارت‌های بازرگانی صادرکنندگان را مورد اشاره قرار داد و گفت: تعلیق کارت‌های بازرگانی از طریق سازمان تعزیرات حکومتی و طی فرآیندی قضایی انجام می‌گیرد، لذا ضرورت دارد تا دلیل تعلیق هر کارت و حتی نوع صادراتی که از طریق آن انجام گرفته، مشخص شود و سپس در مورد موضوع اعلام نظر نماییم.
  - وی به درخواست بخش خصوصی برای اصلاح بازه زمانی تعیین شده برای رفع تعهد ارزی جهت بعضی از بخش‌های اقتصادی و تولیدی اشاره کرد و متذکر شد: در صورتی که برای بانک مرکزی مسجل شود یک صنعت یا رشته اقتصادی نیازمند زمان بیشتری برای بازگرداندن ارز حاصل از صادرات خود است، مهلت مذکور را به تناسب نیاز آن افزایش خواهیم داد. در این رابطه بخش‌های تخصصی اقتصادی استان خراسان رضوی نظیر زعفران و... می‌توانند مذاکرات لازم را در قالب جلسات تخصصی با بانک مرکزی داشته باشند و اصلاحات مذکور را از این طریق دنبال نمایند.
  - چالش‌های صاحبان کالا و واردکنندگان در موضوع اخذ کد ساتا و درخواست آن‌ها برای حذف کد مذکور به منظور تسهیل روند ترخیص کالا و رویه‌های گمرکی، موضوع دیگری بود که فرزین در پاسخ به آن گفت: صراحتاً می‌گوییم که این جنس اقدامات علی‌رغم

سرعت بخشی به بعضی رویه‌ها، بسترساز بروز فساد خواهد شد. چنانکه در پرونده شرکت «چای دیش»، همین خلاءها یا تعلل‌ها در اجرای قانون عامل بروز چنین تخلفی شد.

وی ادامه داد: به منظور عدم تکرار چنین مفاسدی از یک سو و همچنین حل مشکلات واردکنندگان از سوی دیگر، صدور کد ساتای اعتباری در بانک مرکزی مطرح شده و انجام آن را دنبال خواهیم کرد.

۴- دستور جلسه: " لزوم اصلاح مصوبه ترخیص کالا بدون کد رهگیری بانک "

چهارمین موضوع مطرح شده این نشست، لزوم اصلاح مصوبه ترخیص کالا بدون کد رهگیری بانک بود.
لیافی در تشریح این موضوع اذعان کرد: مطابق تبصره ۳ الحاقی به ماده ۷ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز جز در مواردی که به تشخیص شورای امنیت کشور و شورای عالی امنیت ملی ضرورت یا مصالح کشور اقتضا کند، واردکنندگان موظف به ثبت اطلاعات منشأ ارز کالای وارداتی پس از ثبت سفارش و قبل از ترخیص در سامانه مربوطه هستند و با این اطلاق، مجوز ثبت سفارش تا قبل از دریافت شناسه رهگیری قابل استناد برای ترخیص کالا در گمرک نیست.

وی افزود: به دلیل جلوگیری از رسوب کالا و رفع مشکل افزایش زمانی صف تخصیص و تأمین ارز به عنوان یک محدودیت غیرقابل انکار ناشی از ضرورت مدیریت تحریم‌های ظالمانه، ستاد مقابله با تحریم‌های تجاری شورای عالی امنیت ملی به عنوان مرجع تعیین کننده در قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، مصوبه‌ای مبنی بر امکان ترخیص ۹۰ درصد کالاهای وارداتی فاقد اطلاعات منشأ ارز، صادر کرد که این مصوبه از پیش و از زمان وضع قانون به صورت ادواری تمدید شده است. به رغم صدور این مصوبه، تمام مشکل ایستایی کالاهای در انتظار تخصیص و تأمین ارز مرتفع نشده و ۱۰ درصد کالاهای باقی مانده و کالاهایی که در فهرست اعلامی برای ترخیص ۹۰ درصدی قرار ندارند، بخشی از سهم کالاهای رسوبی در اماکن گمرکی را به خود اختصاص داده است.

«سعید بامشکی»، رئیس کمیسیون مدیریت واردات و بازرگانی داخلی اتاق بازرگانی مشهد در این باره اظهار کرد: رسوب کالاهای وارداتی در گمرکات کشور به یک دغدغه برای تولیدکنندگان و واردکنندگان تبدیل شده است بنابراین حتی بعضی مصوبات (نظیر ترخیص مواد اولیه تا سقف ۹۰ درصد بدون کد رهگیری) گمرک هم کفایت حل مشکلات نبوده و صف تخصیص و تأمین ارز همچنان چالشی است که فعالان اقتصادی در این بخش با آن مواجه هستند. برای حل مشکل مذکور می توان موضوع ترخیص کالا بدون کد رهگیری بانکی را با اخذ دریافت وثیقه یا تعهد از صاحبان کالا، جایگزین نگهداری بخشی از کالا در گمرک نمود.

وی افزود: بسیاری از تولید کنندگان مواد اولیه خود را از طریق تجار و بازرگانان تأمین می‌کنند. از طرفی، بار صادرکنندگان ماه‌ها در گمرک باقی می‌ماند که این مساله مشکل آفرین شده است.

۵- موضوع تفویض اختیار صدور ضمانت نامه‌های ارزی به استان

صدور ضمانت نامه‌های ارزی در مراکز استان‌ها، پنجمین موضوعی بود که به عنوان یکی از پیشنهادات استان به رئیس کل بانک مرکزی در این نشست طرح گردید.

«عبدالله یزدان‌بخش»، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی نیز در این جلسه تأکید کرد: تقاضای ما از دولت و بانک مرکزی، حمایت از بخش صنعت و تولید و تسهیلات دهی به این بخش‌هاست. امروز پرداخت تسهیلات

تکلیفی همچون وام ازدواج و وام فرزندآوری در اولویت سیستم بانکی است؛ حال آنکه تسهیلات دهی به بخش صنعت و تولید نیز، موجب اشتغالزایی برای مردم می‌شود.

- ایشان همچنین خواستار تفویض اختیار صدور ضمانت نامه‌های ارزی به استان در راستای حل بسیاری از مشکلات صادرکنندگان شد.
- «رئیس کل بانک مرکزی» در این زمینه با دستور رئیس کل بانک مرکزی، توافق بر این شد که بانک‌های استان با اولویت بانک ملی، درخواست خود را به هیات مدیره بانک متبوع خود در تهران ارائه کنند و رونوشت موضوع به رئیس کل بانک مرکزی ارجاع گردد تا در نهایت، از سوی رئیس کل بانک مرکزی تاکید بر این شود که موضوع صدور ضمانت نامه‌های ارزی به استان تفویض گردد.

سایر موارد مطرح شده در جلسه

درخواست پرداخت سهم استان از ۳۰ همت تسهیلات به شرکت‌های دارویی (موضوع مصوبات)

- لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی استان به موضوع پرداخت ۳۰ همت تسهیلات سرمایه در گردش جدید به شرکت‌های دارویی برای تامین مواد اولیه در سال جاری اشاره و اظهار کرد: بر اساس موضوع توافق نامه فی مابین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بانک مرکزی در اردیبهشت سال جاری مقرر شد تا ۳۰ همت تسهیلات سرمایه در گردش جدید به شرکت‌های دارویی برای تامین مواد اولیه در سال جاری و تعیین برش استانی آن تهیه و ابلاغ گردد. شرکت‌ها دارویی استان پیگیر تخصیص سهم خراسان رضوی از این تسهیلات هستند.

- «هادی توانا»، مدیرکل دفتر هماهنگی امور سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی نیز در این باره گفت: در خرداد ماه سال جاری بانک مرکزی بخش نامه‌ای را به کلیه بانک‌ها ابلاغ کرد و سهمیه هر بانک از محل ۳۰ همت تسهیلات برای شرکت‌های دارویی مشخص شد. در خراسان رضوی ۴ شرکت دارویی وجود دارد که سهم آنها از این میزان ۲,۴ همت است. بررسی شد که در مجموع، تقاضای شرکتها برای سرمایه در گردش، واردات مواد اولیه و تجهیزات دارویی به میزان یک همت بود که تاکنون یک ریال از این تسهیلات به شرکتهای دارویی استان پرداخت نشده و کلیه پرونده‌ها عودت گردیده است و استان ما از ۳۰ همت مزبور هیچ بهره‌ای نبرده است.

- «محمد نادعلی»، مدیرکل عملیات پولی و اعتباری بانک مرکزی هم در بخشی از این نشست درباره حمایت‌های بانک مرکزی از شرکتهای دانش بنیان اظهار کرد: صندوق نوآوری و شکوفایی با سه بانک به میزان ۱۲ همت به توافق رسیده است. شرکتهایی که رشد تولید دوبرابر داشته باشند، از این ۱۲ همت در قالب تسهیلات استفاده می‌کنند. همچنین پرداخت ۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات قرض الحسنه تبصره ۱۸ در حال پیگیری است.

بانک‌ها از قبول وثایق کارگاهی خودداری می‌کنند

- «هادی مخملی»، رئیس اتاق اصناف مشهد نیز در این جلسه درباره پرداخت تسهیلات به کارگاه‌های تولیدی و قبول وثیقه کارگاهی توسط بانک‌ها اظهار کرد: بانک‌ها از قبول وثایق کارگاهی خودداری می‌کنند. با توجه به اینکه در شهر مشهد ایجاد شهرک‌های صنفی در حال اجراست، باید اعتباری از محل سرمایه ثابت برای ایجاد شهرک‌های صنفی در نظر گرفته شود تا مشهد به قطب شهرک‌های صنفی تبدیل گردد.

خارج از دستور:

مصوبات استانی		
ردیف	عنوان دستور جلسه	تصمیم / تصمیمات
۱	ارائه بسته پیشنهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان برگرفته از نظر خبرگان و تشکل های بخش های اقتصادی و کمیسیون های تخصصی اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی	<p>مسئول دبیر خانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان گزارشی از روند بررسی پیشنهادات واصله از اتاق ها، تشکل های بخش خصوصی، کمیسیون های تخصصی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، شبکه بانکی پیرامون:</p> <ul style="list-style-type: none"> - نسبت مصارف به منابع استان - صادرات به کشور افغانستان و تبادلات تجاری - ایفای تعهدات ارزی و برگشت ارز به سامانه نیما - ترخیص کالا بدون کد رهگیری بانک - ضمانتنامه های ارزی - تسهیلات شرکت های دارویی - عملکرد بانک های خصوصی - ... <p>به جلسه ارائه نمود که پس از بحث و تبادل نظر و ارائه گزارشات مربوطه حسب موافقت رئیس کل بانک مرکزی و شورای گفت و گوی استان تصمیمات زیر اتخاذ گردید:</p> <ul style="list-style-type: none"> - در ارتباط با بسته ۳۴ بندی پیشنهادات ارایه شده مقرر گردید باقیمانده پیشنهاداتی که در جلسه مطرح نگردید (۲۸ بند) حسب موافقت رئیس کل بانک مرکزی در حوزه های تخصصی مربوطه در بانک مرکزی مورد بررسی قرار گرفته و در نشست نمایندگان شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان و کارشناسان بانک مرکزی در تهران و یا مشهد ظرف مدت دو ماه مورد بررسی و تعیین تکلیف شود
۲	ارائه بسته پیشنهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان " بهبود نسبت مصارف به منابع استان "	<p>در خصوص بهبود نسبت مصارف به منابع استان با توجه به شاخص های اقتصادی و محرومیت های موجود و خشکسالی های پی در پی حسب موافقت رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مقرر گردید:</p> <ul style="list-style-type: none"> - نسبت مصارف به منابع استان پس از کسر ذخایر قانون بانک مرکزی (حدود ۱۵ درصد)، از ۶۸ در صد (میانگین فعلی استان) به ۸۵ در صد (میانگین کشور) در سال جاری و در سالهای بعد افزایش یابد، به نحوی که مجموع منابع و سپرده های استان پس از کسر ذخایر قانونی در استان به مصرف سرمایه گذاری برسد و مراتب طی نامه ای ظرف مدت یک

<p>هفته توسط بانک مرکزی به همه بانک های کشور اعم از دولتی و خصوصی ابلاغ و بر اجرای آن نظارت گردد.</p>		
<p>با عنایت به ضرورت حضور مدیران بانکی بخش خصوصی استان در کمیسیون هماهنگی بانکها و ارائه آمار و اطلاعات بانکی به کمیسیون هماهنگی مطرح گردید و مقرر شد: - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ظرف مدت ده روز به کلیه مدیران عامل بانکهای بخش خصوصی، الزام حضور در جلسات کمیسیون هماهنگی بانکها و همچنین ارائه آمار و اطلاعات عملکرد بانک مربوطه را به کمیسیون هماهنگی بانکهای استان خراسان رضوی ابلاغ نمایند</p>	<p>ارائه بسته پیشنهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان " ضرورت حضور مدیران بانکی بخش خصوصی استان در کمیسیون هماهنگی بانکها و ارائه عملکرد بانکی "</p>	<p>۳</p>
<p>با هدف اصلاح و رفع برخی از رویه های رفع تعهدات ارزی زعفران به عنوان محصول و کالای استراتژیک استان خراسان رضوی و تاثیرات آن بر تولید و صادرات و تعهدات ارزی حسب موافقت رئیس محترم بانک مرکزی مقرر گردید - حداکثر ظرف مدت یک ماه نشست در بانک مرکزی با حضور مسئولان محترم تشکل های زعفران خراسان رضوی و دستگاههای مرتبط به ریاست رییس کل برگزار گردد و موانع و مشکلات بررسی و تصمیم گیری شود.</p>	<p>ارائه بسته پیشنهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان " اصلاح و رفع برخی از رویه های رفع تعهدات ارزی زعفران "</p>	<p>۴</p>
<p>در خصوص تجارت و صادرات با کشور افغانستان و عراق مقرر گردید - تا پایان سال جاری ریال آف شور (ریال برون مرزی) برای استفاده در بازار ارزی در کشور بویژه در افغانستان و عراق اجرایی شود.</p>	<p>ارائه بسته پیشنهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان "تجارت و صادرات با کشور افغانستان و عراق"</p>	<p>۵</p>
<p>در ارتباط با تفویض اختیار صدور ضمانتنامه های ارزی در بانکهای استان خراسان رضوی با توجه به اینکه این موضوع در حوزه اختیارات هیات مدیره بانک های کشور می باشد مقرر شد - از طریق امور شعب بانک های استان با اولویت بانک ملی از مدیران عامل مربوطه در خواست شود تا از طریق بانک مرکزی تفویض اختیار در استان خراسان رضوی عملیاتی شود.</p>	<p>ارائه بسته پیشنهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان "تفویض اختیار صدور ضمانتنامه های ارزی در بانکهای استان"</p>	<p>۶</p>
<p>به منظور تسهیل برای تسعیر ارز سرمایه گذاری خارجی مقرر گردید بر اساس بخشنامه اداره تدوین مقررات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، خرید ارز سرمایه گذاران خارجی با نرخ ویژه معادل ۱۰ درصد بالاتر از نرخ خرید اسکناس سامانه معاملات الکترونیک ارز (ETS) توسط بانک مرکزی برای بانک های استان خریداری و لحاظ گردد.</p>	<p>ارائه بسته پیشنهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان "موضوع تسهیل برای تسعیر ارز سرمایه گذاری خارجی"</p>	<p>۷</p>

<p>در ارتباط با کارت های بازرگانی مسدود شده به دلیل عدم رفع تعهد ارزی، مقرر گردید</p> <p>- از طریق بانک مرکزی پیگیری شود تا این کارت ها به صورت یک طرفه از طریق واردات (حداقل در یک بازده ۶ ماهه) باز گردد تا صادر کنندگان بتوانند از این طریق رفع تعهد ارزی نمایند</p>	<p>ارائه بسته پیشنهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان</p> <p>"کارت های بازرگانی مسدود شده به علت عدم رفع تعهد ارزی"</p>	<p>۸</p>
<p>در خصوص سنگ های قیمتی مقرر شد حسب هماهنگی کمیسیون هماهنگی بانکها با فعالان اقتصادی استان در این خصوصی و شبکه بانکی پیشنهادات اصلاحی جهت تامین و آموزش پرسنل منتخب از طریق بانک کارگشایی به بانک مرکزی منعکس شود</p>	<p>ارائه بسته پیشنهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان</p> <p>"موضوع سنگ های قیمتی"</p>	<p>۹</p>
<p>برای رفع تعهد ارزی سال ۹۷ مقرر گردید شماره حساب بانک مرکزی در کوتاه ترین زمان ممکن اعلام گردد.</p>	<p>ارائه بسته پیشنهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان</p> <p>"رفع تعهد ارزی سال ۹۷"</p>	<p>۱۰</p>
<p>در خصوص ترخیص کالا بدون کد رهگیری بانک مقرر شد:</p> <p>- کد اعتباری ساتا توسط بانک مرکزی برای وارد کننده ایجاد تا بعد از اجازه ترخیص از گمرک، تامین ارز به صورت اعتباری در مقطع سه ماهه صورت پذیرد</p>	<p>لزوم اصلاح مصوبه ترخیص کالا بدون کد رهگیری بانک (صدور مجوز ترخیص کالا بدون ارائه ابزار پرداخت (کد رهگیری بانکی)، و دریافت تعهد انتقال ارز از وارد کننده در قبال آن برای همه گروه های کالایی و مواد اولیه</p>	<p>۱۱</p>
<p>در ارتباط با بخشنامه شماره ۰۳/۴۴۶۴۵ مورخ ۱۴۰۲/۲/۳۱ مبنی بر اختصاص ۳۰ همت تسهیلات ریالی در سال جاری به شرکت های دارو سازی با توجه به سهم تولید استان خراسان رضوی در تولیدات دارویی و اعلام لیست شرکت های دارو سازی ثامن، ثامن داروی هشتم، سجاد داروی شرق، دارو سازی سامی ساز مقرر گردید</p> <p>- از طریق بانک مرکزی ظرف یک هفته به همه بانکهای مربوطه ابلاغ گردد تا سهم ۲/۴ همت استان خراسان رضوی با رعایت سقف اصلاحی تسهیلات شرکتهای دارویی مبنی بر ۲۰۰ درصد فروش سال ۱۴۰۱ اجرایی گردد.</p>	<p>ارائه بسته پیشنهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان</p> <p>"اختصاص ۳۰ همت به شرکت های دارویی استان"</p>	<p>۱۲</p>
<p>پیرامون اختصاص خط اعتباری ویژه برای پرداخت تسهیلات ازدواج و فرزند آوری مقرر گردید</p> <p>- تا سقف درخواست های ثبت شده موجود از طریق خط ویژه بانک مرکزی ارسال گردد.</p>	<p>پرداخت تسهیلات ازدواج و فرزند آوری</p>	<p>۱۳</p>

<p>در حوزه افزایش اختیارات بانکها به استان، با توجه به تاکید رئیس بانک مرکزی مقرر گردید</p> <p>- کمیسیون هماهنگی بانکها در این زمینه بررسی لازم را انجام داده و به بانک مرکزی مواردی را که نیاز به افزایش اختیارات استانی دارد منعکس نموده تا از سوی بانک مرکزی بررسی و اجرایی گردد.</p>	<p>افزایش اختیارات بانکها به استان</p>	<p>۱۴</p>
<p>با توجه به طرح موضوع کاهش صادرات فرش دستباف توسط رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان، حسب دستور رئیس کل محترم بانک مرکزی، مقرر گردید</p> <p>- موانع ارزی کاهش صادرات فرش دستباف توسط متولیان ذیربط احصا و به بانک مرکزی ظرف مدت یکماه جهت بررسی و مرتفع نمودن موانع در مسیر توسعه صادرات منعکس گردد.</p>	<p>کاهش صادرات فرش دستباف</p>	<p>۱۵</p>

موضوعات ملی و فراگیر		
پیشنهاد/ پیشنهادات	عنوان دستور جلسه	ردیف
-	-	۱